วัดช้างเผือก



ที่ตั้ง

บ้านช้างเผือก ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

พิกัดแผนที่

แผนที่ระวาง 5544 IV มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐

พิมพ์ครั้งที่ 1-RTSD ลำดับชุด L 7017

พิกัดกริด 48 QTE 441871

เส้นรุ้ง ๑๗ องศา ๕๗ ลิปดา ๒๕ พิลิปดาเหนือ

เส้นแวง ๑๐๒ องศา ๓๔ ลิปดา ๔๘ พิลิปดาตะวันออก

สิ่งสำคัญที่ขึ้นทะเบียน

๑.อุโบสถ (สิม)

๒.ธาตุเจดีย์ (มณฑปสร้างครอบไว้)

ประวัติสังเขป

ตามประวัติกล่าวว่าสร้างวัดเมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๑๐๖ สร้างขึ้นเมื่อครั้งพระเจ้า ไชยเชษฐาธิราช อพยพผู้คนจากเชียงใหม่ ในการอพยพได้ทรงนำช้างเผือกคู่บารมีมาด้วย ต่อมาช้างเผือกล้มป่วยตายลง จึงได้ทำการเผาแล้วก่อเจดีย์เรียกเจดีย์ช้างเผือก และสร้างเป็นวัดชื่อ “ วัดช้างเผือก “

ลักษณะรูปแบบศิลปกรรม

๑.อุโบสถ (สิม) รูปแบบสิมพื้นบ้านอีสาน เป็นอาคารก่ออิฐถือปูนทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด ๓ ห้อง ตั้งอยู่บนฐานปัทม์ มีมุขด้านหน้า ระเบียงหน้ามุขเจาะช่องวงโค้ง ๒ ช่อง ตรงกลางเป็นช่องประตูสี่เหลี่ยม เหนือกรอบประตูด้านในทำปูนปั้นรูปธาตุเจดีย์ศิลปกรรมแบบล้านช้าง ส่วนหน้าบันของมุขหน้าประดับปูนปั้นลายพันธุ์พฤกษาเทพนม ตรงกลางทำเป็นรูปช้างเผือกและธรรมจักรอยู่เหนือบัลลังก์ ภายในกรอบรูปเสมา

๒.ธาตุเจดีย์ ถูกสร้างครอบทับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ ปัจจุบันเรียกว่าเจดีย์ช้างเผือก มีขนาดกว้าง ๔ เมตร สูง ๑๘ เมตร

อายุสมัย

สมัยวัฒนธรรมล้านช้าง

ประเภทโบราณสถาน

ศาสนสถานในปัจจุบัน

ลักษณะการใช้งานในปัจจุบัน

ยังคงใช้งานอยู่ เป็นที่ประกอบพิธีกรรมของพระสงฆ์ และเป็นสถานที่สักการบูชาของท้องถิ่น

การขึ้นทะเบียน

ขึ้นทะเบียนโบราณสถานและกำหนดขอบเขตที่ดินโบราณสถาน ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอนพิเศษ ๘๑ ง วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๐ พื้นที่ประมาณ ๒ งาน ๗ ตารางวา

ที่มาของข้อมูล

๑.ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอนพิเศษ ๘๑ ง หน้า ๓ วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๐

๒.กรมการศาสนา, ประวัติวัดทั่วราชอาณาจักร เล่ม ๑๐, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๕

๓.สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๗ ขอนแก่น, ทำเนียบโบราณสถานอีสานบน, เอกสารอัดสำเนา. ๒๕๔๒

๔.สำนักงานโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ ๗ ขอนแก่น, สิมพื้นบ้าน วิหารพื้นถิ่น, เอกสารงานอนุรักษ์มรดกไทย ปีพุทธศักราช ๒๕๔๓.